

BACKER BOLIG AS
Postboks 583 Sentrum
5806 Bergen

Saksbehandler:
Britt Solheim

Rapport fra inspeksjon ved Ytre Skarholmen renseanlegg (Engevik)

Kontrollnummer: 2021.164.I.SFVL

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Tone Danielsen, Backer Bolig AS
Per Terje Bolstad, Backer Bolig AS
Pål Atle Solheimsnes, Engevika Boliger AS

Fra Statsforvalteren i Vestland:

Kaja Baukhol Olsen
Britt Solheim

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Ytre Skarholmen renseanlegg (Engevik) den 25. oktober 2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Vestland avdekket 1 avvik og vi ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens internkontroll for ytre miljø kan forbedres

Anmerkning:

- Backer Bolig AS kan forbedre eierskapet sitt til tjenester som blir utført av andre, slik at bedriften kan få fullstendig oversikt over utslippsresultater og grenseverdier

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Dokumentet er elektronisk godkjent

Britt Solheim
senioringeniør

Anette Heggøy
overingeniør

Kopi til: Askøy kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: BACKER BOLIG AS	
Organisasjonsnr.: 993576026	Eies av: 982440173
Bransjenr. (NACE-kode): 41.109 - Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Ytre Skarholmen renseanlegg (Engevik)	Anleggsnr.: 4627.0125.01
Kommune: Askøy	Fylke: Vestland
Anleggsaktivitet: Privat avløpsanlegg	
Tillatelse gitt: 31. august 2007	Sist endret: 3. juni 2015

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen ved Ytre Skarholmen renseanlegg (Engevik) inngår i Statsforvalterens aksjon i 2021 for private avløpsanlegg i store tettbebyggelser.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Prosess og renseutstyr
- Krav i utslippstillatelsen
- Rensekrav
- Årsrapportering
- Prøvetaking

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Backer Bolig AS plikter snarest å rette opp avviket som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Backer Bolig AS innen 1. februar 2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet.

Vi ber om at dere sender svarbrevet via e-post (sfvlpost@statsforvalteren.no) eller som brev til Statsforvalteren i Vestland, Statens Hus, Njøsavegen 2, 6863 Leikanger.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 8. september 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Backer Bolig AS bli ilagt et gebyr på kr 27 100,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Vestland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Vestland (jf. offentleglova) og på nettstedet www.norskeutslipp.no.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens internkontroll kan forbedres for ytre miljø

Avvik fra:

- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6 og 7
- Utslippstillatelsen av 31. august 2007 med endringer av 3. juni 2015, punkt 4 og 12 og Generelle vilkår, punkt 3

Kommentarer:

Internkontrollforskriften gir regler for virksomheter om hva arbeidet med det systematiske HMS-arbeidet skal inneholde, og hva som skal dokumenteres skriftlig, jf. § 5 andre ledd punkt 1-8.

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6 stiller krav til at virksomheter skal kartlegge farer og problemer og på bakgrunn av dette vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og gjennomføre tiltak for å redusere risikoforholdene. Statsforvalteren har fokus på farer som omhandler ytre miljø. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 7 stiller krav til avviksbehandling og at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Avviket er basert på følgende:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6

Bedriftens risikovurdering, sist revidert 20. oktober 2020, inneholder få risikomoment for ytre miljø. Det er viktig å identifisere miljøverdier/naturressurser som kan påvirkes av utslipp fra avløpsrensaneanlegget. Dette kan være drikkevannsressurser, badeplasser og fiske- og gyteplasser. Virksomheten skal ha oversikt over de miljøverdiene som kan bli berørt av akutt forurensning, i tillegg til de helse-, og miljømessige konsekvensene en slik forurensning kan medføre.

I bedriftens risikovurdering er luktforurensning ved prosessfeil, overbelastning el. ett av to risikoelement som er vurdert. Det er ikke utarbeidet planer og tiltak for å redusere risikoforholdene dersom luktproblemer oppstår. Det andre risikomomentet var strømbrydd. Det er ikke foreslått tiltak som skal gjennomføres ved strømbrydd eller andre alvorlige anleggsfeil. Risikovurderingen mangler tema som forringing av bade- og fiskeplasser, dersom urensset avløpsvann blir sluppet til sjø.

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 7

Virksomheten har et avvikssystem, men dette er ikke i bruk for ytre miljø. For eksempel ble ikke avvik knyttet til høy temperatur ved prøvetaking 15. juni 2020 registrert som avvik i virksomhetens avvikssystem.

Virksomheten mangler enkelte skriftlige rutiner for å begrense og forebygge forurensning til ytre miljø. Dette gjelder blant annet skriftlige rutiner som beskriver:

- når og i hvilke tilfeller miljørisikovurderingen skal revideres, og hvem som skal delta i arbeidet
- definisjonen på hva et avvik for ytre miljø er, og når avvik skal registreres
- hvordan avvik skal håndteres, herunder oppfølging og avviksbehandling av naboklager og ved overskridelser ut over renskravet
- hvordan og hvem som skal varsle Statsforvalteren ved 100% overskridelse av renskrav
- hva som skal gjøres ved feil og driftsstans, som medfører utslipp av urensset avløpsvann, som ifølge tillatelsen punkt 4 skal utbedres så raskt som mulig og senest innen 24 timer
- ansvar for og gjennomføring av egenkontrollrapporteringen til myndighetene
- hvordan virksomheten systematisk skal gjennomgå internkontrollen for ytre miljø

7. Anmerkninger

Vi ga følgende anmerkninger under inspeksjonen:

Anmerkning 1

- Backer Bolig AS kan forbedre eierskapet sitt til tjenester som blir utført av andre, slik at virksomheten kan få fullstendig oversikt over utslippsresultater og grenseverdier.

Backer Bolig AS har engasjert Bergen Vann for å ta akkrediterte prøver av avløpsvannet. Eurofins analyserer prøvene og Vann Vest AS sender årsrapport til Backer Bolig AS med oversikt over måleprogram og analyseresultat for avløpsanlegget.

Ved tilsynet opplyste virksomheten at de ikke hadde hatt en fullstendig oversikt over måleresultater og grenseverdier. Selv om rensenanlegget renser godt, renskravene i tillatelsen blir overholdt og avløpsanlegget har god kapasitet, så har virksomheten som forurenser et overordnet ansvar for å kontrollere at kravene i tillatelsen overholdes. Bedriften må selv ha kjennskap til grenseverdiene gitt i utslippstillatelsen for utslipp av rensset avløpsvann.

8. Andre forhold

Ytre Skarholmen rensenanlegg (Engevik) eies av Backer Bolig AS som er ansvarlig for at krav i utslippstillatelsen blir overholdt. Engevika Boliger AS har overtatt driftsansvaret for anlegget.

Etter tilsynet i 2014 har bedriften fått på plass akkreditert prøvetaking og vannmengdemåler er installert i egen kum. Anlegget fungerer godt og har sjeldent pumpestopp og overløp. Kjøleskap er installert for oppbevaring av prøvene under prøvetakingen. Anlegget er utstyrt med lysalarm (rødt lys) på utsiden av anlegget. SMS-alarm går direkte til Biovac Environmental Technology AS.

Ny driftsbistandsavtale for anlegget ble inngått mellom Engevika Boliger AS og Biovac Environmental Technology AS for Engevika avløpsrensseanlegg (Klargester K-1400) den 30. september 2021. I tillatelsen punkt 4 står det at «Feil og driftsstanser som medfører utslipp av urensset kloakk skal utbedres så raskt som mulig og senest innen 24 timer». Informasjon om dette kravet bør også være med i driftsbistandsavtalen, for å sikre at kravet i tillatelsen kan overholdes.

Biovac Environmental Technology AS har ansvar for drift og vedlikehold av anlegget, Bergen Vann gjennomfører akkreditert prøvetaking, Soltvedt Maskin AS står for brøyting og påser at tilkomsten til anlegget er god. Norva24 Birkeland tømmer slam og står for vasking etter slamtømming. Eurofins Environment Testing Norway AS analyserer prøvene i tråd med krav i regelverket. Analyseresultater registreres i Gurosoft og er tilgjengelig for både anleggseier og driftsansvarlig.

Virksomhetens Kvalitet- og internkontrollhåndbok for Ytre Skarholmen renseanlegg (Engevik) bør oppdateres med riktig e-postadresse for rapportering til Statsforvalteren i Vestland, sfvlpost@statsforvalteren.no slik at rapporteringene kommer fram.

Det er planlagt å knytte ytterligere tre nye eneboliger i 2023 og totalt åtte leiligheter til anlegget i løpet av 2024 og 2025. Anlegget renser i dag avløpsvann fra i alt 32 boliger, tre eneboliger og 29 leiligheter.

Ifølge utslippstillatelsen gitt til Askøy kommune for utslipp av kommunalt avløpsvann 12. mars 2021, skal avløpsrensseanlegget overføres til kommunalt avløpsnett innen 31. desember 2028.

Gratis veiledning til risikovurdering for avløpsanlegg finnes her:

<https://va-kompetanse.no/butikk/a-197-avlopsanlegg-vurdering-av-risiko-for-ytre-miljo-kun-digital/?nowprocket=1>

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren